

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Õppejõud laval

Mari Poll ^{VIIUL}

Henry-David Varema ^{TŠELLO}

Mihkel Poll ^{KLAVER}

Kavas

Rahmaninov, Lemba, Tüür

17.10.2019 – 19.00

EMTA suur saal

Erkki-Sven Tüür (1959)

„Arhitektoonika VII“ (1992)

Artur Lemba (1885–1963)

Klaveritrio nr 1 B-duur (1929)

I *Allegro moderato maestoso*

II *Scherzo*

III *Andante sostenuto*

IV *Finale. Allegro moderato*

Sergei Rahmaninov (1873–1943)

Klaveritrio nr 2 d-moll op. 9 „Eleegiline“ (1892)

I *Moderato*

II *Quasi variazione*

III *Allegro risoluto*

Erkki-Sven Tüüri (1959) loomingus põimuvad orgaaniliselt erinevaid muusikalisi traditsioone peegeldavad mõttemütsid. Ühelt poolt võib rääkida n-ö akadeemilisest ehk kunstmuusikast, s.o eelkõige Beethovenist lähtuvast sümfoonilisest traditsioonist, kuid ka 20. sajandi teisel poolel oluliseks muutunud suundadest nagu minimalism ja sonorism. Teiselt poolt on helilooja muusika mõjutatud progressiivsest rokkmuusikast. Helilooja on oma loominguga mõjutajana nimetanud ka gregooriuse laulu ja mõnevõrra kaudsemalt vanamuusika n-ö autentsest esitamisest lähtuvat traditsiooni. Kuigi Tüüri loominguga kaalukama osa moodustavad tema orkestriteosed (mh üheksa sümfooniat, instrumentaalkontserdid), on helilooja sulest pärit ka arvukalt kammerteoseid.

Tüüri kammerloomingu mahukama osa moodustab ajavahemikus 1884–1992 kirjutatud „Arhitektoonikate“ sari. Nimetatud sarja kuuluvad seitse erinevatele koosseisudele loodud teosed on kõik mõeldud iseseisvaks esitamiseks, st et teost koondav nimi viitab helilooja huvile muusika struktuuri vastu. Täna ettekandele tulev „**Arhitektoonika VII**“ on kirjutatud triole, kuhu kuuluvad viiul, tšello ja klavessiin, viimase partiid võib esitada (nagu ka tänasel kontserdil) klaveril. Nagu Tüüri varases loomingus üldse, on ka selles 1992. aastal loodud teoses selgelt eristatavad kromaatilised ning diatoonikal põhinevad muusikalõigud, esimesega neist kaasneb n-ö kõlakesksus, teisega rütmilise ja meetrumikesksus. Teos põhineb protsessil, milles esimene transformeerub teiseks.

Artur Lemba (1885–1963) koht eesti muusikaloos on kahetine. Väga kõrgelt hinnatakse tema tegevust pianisti ja pedagoogina Tallinna Konservatooriumis, kuid tema loomingu niivõrd soosivat hinnangut pole pälvinud. Nimelt on Lemba looming 20. sajandi esimese poole kontekstis konservatiivne, seda iseloomustab klassikaline-romantiline stiil ja lüüriline helikeel. Helilooja eeskujudeks olid Tšaikovski ja

Glazunov. See tähendab, et heliloojana polnud Lemba huvitatud uuest, rahvuslikust helikeelest – teemast, mis tolle aja muusikaloome kontekstis oli kahtlemata valdav. Viimasel ajal on jäänud siiski mulje, et suhtumine Lemba loomingusse on muutumas. Artur Lemba loomingus on klaveril väga oluline koht. Lisaks sellele, et helilooja on kirjutanud viis klaverikontserti ja arvukalt teoseid sooloklaverile, kuulub klaver ka praktiliselt kõikidesse kammerkoosseisudesse, millele Lemba on muusikat loonud. Klaveritriosid on Lemba kirjutanud neli. Täna ettekandele tulev 1929. aastal loodud **klaveritrio** on üks esimesi, võimalik et üldse esimene ses žanris kirjutatud teos eesti muusikas.

Sergei Rahmaninovi (1873–1943) peetakse viimaseks suureks vene romantikuks ning Tšaikovski traditsioonide jätkajaks. Rahmaninovi muusikat iseloomustab mitmekesisus nii žanride kui ka helikeele poolest. Ta on kirjutanud muusikat sooloklaverile, klaverikontserte, sümfoonilisi teoseid, oopereid, koorimuusikat, laule ja romansse. Nagu paljude romantikute puhul, on ka Rahmaninovi muusikas kesksel kohal meloodia. Kammermuusikat kirjutas helilooja suhteliselt vähe ja eranditult noores eas. Kammerteostest on tuntumad sonaat tšellole ja klaverile g-moll, kaks keelpillikvartetti ning kaks klaveritriot, millest üks tuleb ka täna ettekandele. **Klaveritrio nr 2 d-moll „Eleegiline ”** on kirjutatud 1883. aastal ning pühendatud Pjotr Tšaikovski mälestusele. Teose esmaettekanne toimus aasta hiljem, klaveripartiid esitas helilooja ise. Kuigi eleegiat (itk, nutulaul) on 19. sajandi muusikas sageli kasutatud, tuleb harva ette niivõrd ulatuslikult arendatud kompositsiooni ühele hingeseisundile.

Mari Poll (1987) alustas viiuliõpinguid Nõmme Muusikakoolis õpetaja Leila Eespere juures ning jätkas Tallinna Muusikakeskkoolis Tiit Peäske ja hiljem Ivi Tiviku käe all. Keskkooli omandas ta Manchesteris Chetham's School of Music'us prof Jan Repko viiuliklassis. Edasised õpingud jätkusid Londoni Kuninglikus Muusikakolledžis, kus Poll omandas bakalaureusekraadi prof Jan Repko viiuliklassis ja magistrakraadi ning *Artist Diploma* koos *Junior Fellow* tiitliga prof Radu Blidari juures. Hiljem omandas Poll ka solistidiplomi Norra Muusikaakadeemias Peter Herresthali juhendamisel.

Mari Poll on andnud kontserte mitmel pool maailmas nii solisti kui ka kammermuusikuna. Ta on esinenud koos Pariisi orkestri, ERSO, Tallinna Kammerorkestri, Pärnu Linnaorkestri, Trondheimi Sümfooniaorkestri, Liverpool Mozart orkestri, RCM nüüdismuusika ansambli, Harrow' Sümfooniaorkestri ja Norra Raadio orkestriga. Poll on üles astunud Wigmore Hallis, Cadogan Hallis, Bridgewater Hallis, Oslo ja Flagey kontserdimajades, Casa da Músicas jt kontserdipaikades ning osalenud sellistel festivalidel nagu Bergen International Festival, Ultima Contemporary Music Festival, Courchevel Music Festival, Bowdoin Summer Music Festival, Lausanne Duo Masterclass, Kuressaare Kammermuusika Päevad jt. Poll on võitnud arvukalt auhindu nii Eesti kui ka rahvusvahelistel konkurssidel, sh Tagore kuldmedali (2012), esikoha CSMUNICAJA solistide konkursil (2011), III koha Vibrante rahvusvahelisel viiuldajate konkursil Pariisis (2011), esikoha Derek Butler London Prize konkursil (2011) jt ning pälvinud mitmeid stipendiume. Aastatel 2014–2019 töötas Poll Stavangeri Sümfooniaorkestri 2. kontsertmeistrina, samuti on ta olnud külaliskontsertmeister Kristiansandi Sümfooniaorkestris, Norrbotten NEO ansambelis, Norra Kammerorkestris, Bodo Sinfoniettas ning abikontsertmeister Stockholmi Filharmooniaorkestris. Alates hooajast 2019/2020 töötab Poll Rahvusooper Estonia orkestri

kontsertmeistrina. Samast hooajast on ta ka Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia viiuliõppejõud. Mari Poll mängib Eesti Pillifondi poolt talle kasutada antud Nicolaus Gagliano viiulil (1723), mille omanik on Aare Kaarma.

Henry-David Varema (1969) on lõpetanud Tallinna Konservatooriumi Peeter Paemurru juhendamisel, täiendanud end Müncheni Kõrgemas Muusikakoolis Walther Nothasi tšelloklassis ja Berliini Kunstide Ülikoolis prof Wolfgang Boettcheri käe all ning omandanud doktorikraadi Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Aastatel 2003–2009 oli ta Berliinis resideerunud rahvusvaheliselt hinnatud keelpillikvarteti Petersen Quartett liige, mille koosseisus esines ta mainekates kontserdisaalides nagu Carnegie Hall, Wigmore Hall, Müncheni Herkulesaal, Theatre de Chatelet, Zürichi Tonhalle, Sydney Angels Place jm. Ta on olnud külaliskontsertmeister näiteks Müncheni Kammerorkestrites ja Auckland Philharmonia sümfooniaorkestris ning töötanud ühe hooaja Sydney Sümfooniaorkestri tšellorühma abikontsertmeistrina. Kammermuusikuna annab ta regulaarselt kontserte Ivari Ilja, Mihkel Polli, Sten Lassmanni, Anna-Liisa Bezrodny, Triin Ruubeli, Mari Polli, Johanna Vahermägi ja paljude teistega. Aastast 1997 on Varema töötanud Rahvusooper Estonia orkestri soolotšellistina. 2001. aastast on Henry-David Varema EMTA tšello- ja kvartetiõppejõud (aastast 2016 professor) ning käeoleval ajal töötab ta EMTA loometegevuse ja välissuhete prorektorina.

Mihkel Poll (1986) alustas klaveriõpinguid Nõmme Muusikakoolis Helve Kuuskmanni juures, jätkas Tallinna Muusikakeskkoolis prof Ivari Ilja ja Maigi Pakri käe all ning hiljem Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias prof Ivari Ilja ja Guildhalli Muusika- ja Draamakoolis prof Ronan O’Hora klaveriklassis. Poll on omandanud doktorikraadi Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Mihkel Poll on osalenud edukalt arvukatel rahvusvahelistel ja üleriigilistel konkurssidel. Ta on esinenud

paljudes Euroopa riikides, Venemaal ja USA-s, samuti mitmete orkestrite ees. Hiljutiste etteastete hulka kuuluvad ülesastumised koos Birminghami Sümfooniaorkestri, Sarasota Sümfooniaorkestri ja Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga. Mihkel Polli repertuaar on žanriliselt ja ajastuliselt väga lai, hõlmates nii suurvorme kui ka miniatuure ning meistriteoseid Bachist Ligetini. Poll musitseerib sageli kammeransamblites koos eesti väljapaistvate lauljate ja instrumentalistidega, sh viuldajannast õe Mari Polliga. 2009. aastal ilmus Mihkel Polli esikalbum 20. sajandi klaverimuusikaga maineka Soome plaadifirma Ondine all. 2015. aastal anti välja teine sooloplaat, millel kõlab Enescu, Bartóki, Tüüri ja Kõrvitsa looming. Ta on ka Eesti Kultuurkapitali aastapreemia (2004) ja Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu noore kultuuritegelase preemia (2013) laureaat. Mihkel Poll on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia klaveriõppejõud ning alates 2018/2019 õppeaastast EMTA muusika interpretatsiooni osakonna peakoordinaator.

Saale Konsap

OOTAME KUULAMA

18.10 kell 19 / EMTA kammersaal / tasuta

Klassikonsert

Arvo Leibur viiuliõpilased

Katariina Maria Kits, Fred Heinoja, Min Young Joo, Nina Kawaguchi

Klaveril Reet Ruubel, Chihiro Yamadera

Kavas Sarasate, Ifukube, Pärt, Tüür

**EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA**

100

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia